

Dosarul nr. 3ra-1098/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Ciocana (jud. I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Mincina, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

3 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Dumitru Visternicean

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Natalia Șendrea, Mihai Ababii, Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Ghimp, Natalia Șendrea, Veronica Caraman, Lidia Ghimp, Mihai Ababii împotriva Comisiei de Licitație a Consiliului com. Colonița, Primăriei com. Colonița și Consiliului com. Colonița cu privire la anularea actului administrativ împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Natalia Șendrea și Mihai Ababii reprezentați de avocatul Corneliu Vlad și menținută hotărârea din 23 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana

constată:

La 29 iulie 2016 Dumitru Ghimp, Natalia Șendrea, Veronica Caraman, Lidia Ghimp și Mihai Ababii au depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei de Licitație a Consiliului com. Colonița, Primăriei com. Colonița și Consiliului com. Colonița cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii au indicat că sunt consilieri ai Consiliului com. Colonița mun. Chișinău, iar în urma audiențelor cu locuitorii com. Colonița mun. Chișinău, au stabilit lipsa spațiilor pentru construcția caselor pentru familiile tinere și cu mulți copii. Contrar situației date, administrația publică locală continuă să scoată la licitație terenuri pentru vânzare persoanelor afiliate factorilor din cadrul administrației publice locale.

Loturile cu destinație agricolă amplasate lângă obiective sociale sunt scoase la licitație cu prețuri care nu corespund celor de piață, care după ce sunt adjudecate, conform prevederilor art. 71 Cod funciar, prin decizia consiliului local le sunt schimbate destinațiile pentru construcții. Astfel, locuitorii com. XXXXX

mun. XXXXX sunt prejudiciați, fiind lipsiți de realizarea drepturilor lor, iar factorii de decizie își realizează interesele personale.

Au relatat că, conform prevederilor constituționale, factorii de decizie a Consiliului com. Colonița mun. Chișinău urmează să consulte cetățenii în probleme de interes deosebit, ceea ce nu se realizează.

Astfel, prin decizia nr. 2/14 din 8 aprilie 2016 s-a dispus expunerea la licitație pentru vânzare careva loturi, iar la data de 17 mai 2016, comisia de licitație a Consiliului com. Colonița mun. Chișinău, în scopul realizării deciziei nr. 2/14 din 8 aprilie 2016, a desfășurat licitația cu privire la vânzarea următoarelor terenuri cu nr. cadastrale: XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX; XXXXX. Ca urmare, loturile de teren cu nr. cadastral XXXXX a fost înstrăinat lui Sergiu Luchița, terenul cu nr. cadastral XXXXX lui Igor Luchian, terenul cu nr. cadastral XXXXX lui Igor Luchian, terenul cu nr. cadastral XXXXX lui Igor Luchian, terenul cu nr. cadastral XXXXX lui Dorin Pîslaru, terenurile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX lui Dumitru Prilipcean, iar pentru celelalte loturi nu au fost depuse cereri de cumpărare.

În viziunea reclamanților întreaga procedură de înstrăinare a loturilor date a fost înfăptuită cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare, iar rezultatele licitației urmează a fi declarate nule cu întoarcerea loturilor în proprietatea autorității publice locale.

Au evidențiat că la înstrăinarea loturilor Comisia de licitație compusă din membrii Angela Zaporojan, Claudia Oleacu, Olga Glijin, Vasile Braghiș, Eugenia Procop, Constantin Foiu, Zinaida Gurulea a admis mai multe încălcări ale Regulamentului privind licitațiile cu strigare aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009.

În acest sens au indicat că a fost încălcat pct. 11 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare, deoarece conform avizului publicat în Monitorul Oficial la data de 29 aprilie 2016 referitor la scoaterea la licitație a loturilor, lipsește informația cu privire la condițiile de achitare a prețului, bonitatea lotului, modul și termenele de achitare a prețului, termenul limită de prezentare a cererii și documentele necesare pentru participare la licitație.

Avizul cu privire la petrecerea licitației a fost publicat doar în Monitorul Oficial, de unde rezultă că a fost un proces netransparent, deoarece sursa dată nu este disponibil pentru toți cetățenii.

Suplimentar, au reiterat că au fost încălcate și prevederile pct. 2 și 12 alin. (2) din Regulamentul în cauză, referitor la actele pentru bunurile expuse la licitație.

Au subliniat că la petrecerea licitației a fost încălcat regimul conflictelor de interese, deoarece beneficiari ai loturilor date au devenit atât persoane străine, cât și consilierul local Igor Luchian, care a adjudecat trei loturi din cele expuse la licitație, precum și altele prin intermediul altor persoane. Iar Sergiu Luchița a fost membru al grupului de achiziții din cadrul Primăriei com. Colonița mun. Chișinău care deține informație din interiorul administrației publice locale, care și-a coordonat acțiunile din timp cu privire la obținerea loturilor de teren.

Au susținut că Igor Luchian a votat personal decizia nr. 2/14 din 8 aprilie 2016 prin care s-a dispus expunerea la licitație pentru vânzare careva loturi proprietate a administrației publice locale. Totodată, în baza acestei decizii, a participat personal, și, prin intermediul unei persoane interpuse, Dorin Pîslaru, la licitația de vânzare a acestor loturi.

Invocând prevederile art. 2 și 9 din Legea cu privire la conflictul de interese nr.16 din 15 februarie 2008, au menționat că în cazul înregistrării unui conflict de interese persoanele prevăzute la art. 3 trebuie să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării despre interesul său, relatând că Igor Luchian doar la momentul votării la ședința din data de 14 iunie 2016 a indicat despre faptul că nu va participa la votare.

Au notat că toate aceste circumstanțe duc la nulitatea proceselor - verbale cu privire la rezultatele licitației din data de 17 mai 2016 și acestea nu pot produce efecte juridice.

La fel consideră că comisia de licitație nu a avut dreptul să efectueze licitații, deoarece este o comisie ilegal constituită, prin încălcarea Regulamentului privind licitația cu strigare și cu reducere aprobată prin hotărârea Guvernului nr. 136 din data de 10 februarie 2009 și este nulă de drept.

Făcând referire la prevederile pct. 7 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, au indicat că la instituirea comisiei de licitație urma a fi incluși și reprezentanți ai Consiliului și Primăriei precum și reprezentanți ai consiliului raional/municipal, specialiști în domeniul privatizării din cadrul aparatului președintelui raionului, ai inspectoratelor fiscale teritoriale. Iar art. 9 din Regulamentul dat, stabilește condițiile pentru ca ședințele comisiei de licitație să fie deliberative, din ce rezultă că în vederea respectării prevederilor legale, este necesar să fie întreaga componență a comisiei date cu includerea obligatorie a reprezentanților tuturor structurilor, conform pct. 7 din Regulament.

În componența comisiei de licitație nu se regăsește niciun reprezentant al Consiliului mun. Chișinău, din care considerente actele comisiei de licitație sunt lovite de nulitate absolută.

Au mai indicat că la 13 iunie 2016 au înaintat cerere prealabilă prin care au solicitat anularea tuturor proceselor - verbale ale licitației din data de 17 mai 2016 și neadmiterea încheierii contractelor de vânzare - cumpărare, cerere care nu a fost executată.

Au susținut că la data de 14 iunie 2016, în rezultatul unei ședințe cu ușa închisă, s-a votat decizia nr. 4/5 prin care au fost aprobate rezultatele licitației terenurilor din data de 17 mai 2016.

Ședința dată a fost boicotată de către fracțiunea politică din care fac parte, după care fracțiunea majoritară a părăsit sala ședințelor, iar membrii comisiei au mers în biroul primarului unde a fost continuată ședința, deși ordinea de zi nu a fost votată pentru a putea începe examinarea chestiunilor preconizate. Mai mult că primarul și-a atribuit calitatea de președinte și a pus la vot ordinea de zi, ce este ilegal, deoarece primarul nu era autorizat să fie președinte al ședinței.

Au menționat că la 4 iulie 2016, au depus cerere prealabilă cu privire la anularea deciziei nr. 4/5 din 14 iunie 2016 prin care au fost confirmate rezultatele licitației din data de 17 mai 2016, cerere care nu a fost soluționată corespunzător.

Și-au întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 26, 109 din Constituția RM, art. 3, 10, 20 din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 2 februarie 2000, pct. 2, 7, 9, 11, 12 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009, art. 2, 3, 4, 5, 8, 9 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2018, art. 16, 17 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, art. 1, 2, 3, 4, 6, 14, 16 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 166, 167, 174, 175, 177 CPC.

Au solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegal și anularea procesului - verbal al Comisiei de licitație privind desfășurarea licitației din data de 17 mai 2016, recunoașterea ca fiind ilegale și anularea proceselor - verbale nr. 1 - 8 din data de 17 mai 2016 ale Comisiei de licitație privind rezultatele licitației și actelor întocmite din aceste procese – verbale, recunoașterea ca fiind ilegală de drept activitatea Comisiei de licitație din cadrul Consiliului com. Colonița mun. Chișinău de la constituire și a actelor întocmite de aceasta, inclusiv până la data adoptării hotărârii judecătorești, recunoașterea ca fiind ilegală și anularea deciziei Consiliului com. Colonița mun. Chișinău nr. 4/5 din data de 14 iunie 2016 cu privire la aprobarea rezultatelor licitației publice din 17 mai 2016 privind vânzarea - cumpărarea unor terenuri și pe cale de consecință a actelor ce derivă din acestea și anume a contractelor de vânzare – cumpărare încheiate cu adjudecătorii licitației din data de 17 mai 2016.

Prin încheierea protocolară din 15 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Serghei Luchîța, Igor Luchian, Dorin Pîslaru și Dumitru Prilipcean.

Prin hotărârea din 23 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de către Natalia Șendrea și Mihai Ababii, reprezentanți de avocatul Corneliu Vlad și menținută hotărârea din 23 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana.

La 21 iunie 2018, Natalia Șendrea, Mihai Ababii, Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp au declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o ca ilegală și neîntemeiată, menționând că la emiterea acesteia instanța de apel a aplicat în mod eronat și tendențios prevederile legale.

Au relatat că instanța de apel eronat a concluzionat precum că legal a fost dispusă publicarea avizului cu privire la petrecerea licitației de către Primăria com. Colonița mun. Chișinău în Monitorul Oficial, or după caz acesta urma

a fi publicată în presa locală de unde locuitorii com. Colonița mun. Chișinău urmau să afle despre petrecerea licitației și să participe la aceasta.

Au menționat că instanța de apel eronat a concluzionat faptul că ședința Consiliului local din 14 iunie 2016 este legală, or, petrecerea acesteia în biroul primarului este contrar prevederilor legale, iar la ședința dată primarul a avut calitatea de președinte.

Invocând prevederile art. 9 alin. (1) lit. a) și art. 12 alin. 1 din Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008, au relatat că din înregistrarea video a ședinței consiliului local, coroborată cu normele de drept invocate se atestă cert că consilierul local Igor Luchian nu a respectat termenul prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. a), care sub presiunea protestului declarat de fracțiunea consilierilor din opoziție, a fost nevoit să declare despre conflictul de interese în care se află, abia în momentul votării la ședința din 14 iunie 2016.

Au reiterat că simplul fapt de a nu vota la momentul aprobării deciziei care l-a vizat pe consilierul Igor Luchian nu reprezintă respectarea prevederilor legislației cu privire la conflictele de interese, deoarece ceilalți consilieri ai fracțiunii majoritare, fiind în vădită cărdășie cu acest consilier, în loc să cerceteze situația privind conflictul de interese, au votat unanim protejându-și colegul, or în aceste condiții există încălcări flagrante a legii.

Instanța de apel eronat a concluzionat că Igor Luchian nu este membru al comisiei de licitație și ca orice cetățean dispune de dreptul de a participa la licitații și respectiv de a cumpăra bunurile expuse.

Au specificat că consilierul în cauză urma cu 3 zile înainte de licitație să-și declare interesul față de bunurile licitate, or, acesta prin prisma calității sale de consilier local precum și de membru al comisiei de achiziții al Primăriei anterior cunoștea despre scopul de a participa la licitație pentru procurarea acestor terenuri.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 aprilie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 93 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 21 iunie 2018, împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului în partea recurenților Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 430 CPC, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Reieșind din prevederile art. 429 alin. (5) CPC, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

După cum denotă actele cauzei, Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp nu au declarat apel împotriva hotărârii din 23 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, astfel, se constată cu certitudine că recursul declarat de Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este înaintat de persoane care, prin prisma art. 429 alin. (5) și 430 CPC, nu sunt în drept să-l declare, ori Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

Iar în conformitate cu prevederile art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Ca urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp ca inadmisibil, întrucât ultimii nu au folosit calea de apel, prin urmare a fost depus de persoane care nu sunt în drept să-l declare.

Totodată, examinând temeiurile recursului în partea recurenților Natalia Șendrea și Mihai Ababii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul dat este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Natalia Șendrea și Mihai Ababii nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Natalia Șendrea și Mihai Ababii, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Natalia Șendrea și Mihai Ababii ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), 433 lit. c) art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Natalia Șendrea, Mihai Ababii, Veronica Caraman, Dumitru Ghimp și Lidia Ghimp se consideră inadmisibil.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean